

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnikiem	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę już z odnośnikiem	8,67 „
Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Plat.: Makarego
Sobota: Danieła i Genowefy

CHOJNICE, sobota dnia 3 stycznia 1931 r.

Słońca wschód 7.45 zachód 15.55
Księżycy wschód 13.26 zach. 6.19

Więści o krótkiej treści

Marszałek Joffre który w czwartek stracił przytomność dotąd jej nie odzyskał — Od Ojca św nadeszło błogosławieństwo dla umierającego

Prezydent Hoover uściskać musiał wczoraj ręce w Białym Domu 6429 osobom składającym mu życzenia noworoczne

Na jednym z przedmieść Chicago samochód uderzył o drzewo z 10 jadących nim osób 9 zostało zabitych

Prezydent Stanów Zjedn Ameryki Półn podisał londyńską umowę morską zawartą między Anglią, Ameryką Półn a Japonią

Mussolini wygłosił przez radio w Nowy Rok mowę w języku angielskim w której zwracał się głównie do wychodźców włoskich w Ameryce i na rodu amerykańskiego

Podczas strzelaniny z powodów politycznych na północy Berlina zranieni zostali dwaj młodzieńcy którzy następnie zmarli

W południowej Walji (Anglija) zastrajkowało

W Bombay podczas strzelaniny ulicznej zranionych zostało 170 osób, w tem 21 policjantów 141000 górników

Liczba bezrobotnych w Anglii wzrosła w ostatnim czasie na 2408000 osób

W pewnej wsi szkockiej autobus najechał na drzewo przydrożne, wskutek czego 35 osób zostało zranionych, stan kilku z nich jest beznadziejny

Okręt misyjny Benedikt w apostołskim wikariacie Rabaul (Nowo Gwinea) zatonał podczas podróży misyjnej — Uratowano 1 Chińczyka i 5 majtków którzy zdołali 24 do 35 godzin utrzymać się na wodzie pływając

2 misjonarzy tubylców wyświęcono po 50 latach po raz pierwszy w misji katolickiej w Kongu belgijskim

Stan zdrowia Poincarego poprawił się tak da lece że lekarze pozwolili mu na kilka godzin dzień nie wstawać

W holenderskim mieście Hanlem wynikły rozruchy uliczne wśród robotników — Walki bezrobotnych z policją trwały kilka godzin 1 osoba ciężko ranna

Na północy republiki południowo amerykańskiej Nikaragua powstańcy zastrzelili 8 żołnierzy oddziału wysłanego do naprawy telefonów — Po 2-godzinnej walce powstańców rozgromiono — Mieli oni 11 zabitych

Budowa wielkiej fabryki obuwia Bata na Śląsku Opolskim

Jak donoszą z Opola czeski fabrykant obuwia Bata zakupił na Śląsku Opolskim majątek Odmety nad Odrą gdzie mimo sprzeciwu niemieckich przemysłowców buduje fabrykę obuwia — Za majątek zapłacił Bata sumę 1100000 marek — Fabryka zatrudniać będzie około 4000 robotników dla których wybudowanych zostanie 400 domów mieszkalnych

Napad na księdza

Z Wilna donoszą że do plebanji w Chorodyszczach wtargnęło dwóch opryszków którzy przemocą wyprowadzili z mieszkania ks Józefa Zalbę — W chwili gdy bandyci zaczęli się zgnęć nad bezbronnym księdzem nadeszła pomoc w osobach kilku wieśniaków którzy sponżyli napastników — Za sprawcami wszczęto energiczne dochodzenia

Dalsze cele podróży p. Piłsudskiego

Frankfurter Zeitung (30 grudnia) podaje następującą wiadomość z Warszawy: Podróż marszałka Piłsudskiego którą początkowo uważano za mającą służyć tylko wypoczynkowi będzie jak się obecnie okazało w drugiej swej części użyta dla ważnych rozmów politycznych — Piłsudski

nie tylko będzie rokował w Londynie w Paryżu i w Genewie z mężami stanu; zajmując kierownicze stanowiska lecz złoży także wizytę królowi hiszpańskiemu — Na później jest przewidziana wizyta w Egipcie

Federacja spełnienia votum narodowego

W Warszawie obradowała federacja spełnienia votum narodowego mianowicie wybudowania świątyni Opatrzności Bożej — Ślubowanie wzniesienia tej świątyni uczynił naród polski w momencie uchwalenia wiekopomnej Konstytucji 3 Maja i ślub ten został potwierdzony przez Sejm konstytucyjny w roku 1921 — W toku prac nad odbudową i rozbudową państwowości Polska po odzyskaniu wolności zapomniała o votum narodowym z przed 140-tu laty zapomniano o uchwale Sejmu konstytucyjnego z roku 1921

W jesieni 1927-go roku zawiązała się federa-

cja spełnienia wspomnianego votum narodowego która podjęła odpowiednią akcję wśród społeczeństwa — Federacja liczy obecnie 1482 członków obejmując wszystkie ziemie Rzplitej — Świątynia Opatrzności ma stać na polu mokotowskim — Federacja na ostatnim swoim zebraniu sprawozdawczym za cały okres działalności postanowiła wystąpić do czynników międzynarodowych by wsławiono do preliminarza budżetowego na rok 1931-32 odpowiednią sumę i przystąpić w jak najkrótszym czasie do założenia fundamentów pod gmach świątyni

Rząd a sprawa brzeska

Prasa żydowska utrzymuje na podstawie informacyj z koł międzynarodowych że rząd nie odpowie na interpelację poselską w sprawie Brzeźcia powołując się na to że za wydarzenia zasze za poprzedniego rządu nie odpowiada

Nie wyobrażamy sobie jednak by rząd p Sława nie chciał brać odpowiedzialności za rząd p Piłsudskiego — Raczej można by wątpić czy rząd wogóle udzieli jakiegokolwiek odpowiedzi — Zresztą rząd będzie musiał wyjść ze stanowiska bierności w chwili gdy pod rozprawę komisji prawnej wchodzi wniosek Klubu Narodowego Zwolnienie z więzienia posła Sawickiego

Sędzia śledczy p Demant postanowił wypuścić na wolność z więzienia mokotowskiego posła Stronnictwa Chłopskiego Adolfa Sawickiego za kaucją 5000 złotych

Po wypuszczeniu p Sawickiego z dawnych więźniów brzeskich pozostaje jeszcze w więzieniu b poseł Jan Kwiatkowski

Obiegają pogłoski że dawni więźniowie brzescy mają się zjechać w pierwszej połowie stycznia Urlop krwawego Kostka

Iskra donosi że płk Kostek — Biernacki przebywa obecnie na 6 tygodniowym urlopie w kraju z którego nie korzystał latem ubr

Nowa serja pożyczki dolarowej
Min skarbu podaje do wiadomości że dnia 1 lutego wypuszczona zostanie trzecia serja premijowej pożyczki dolarowej na sumę nominalną 7 i pół miliona dolarów Stanów Zjedn Ameryki Północnej w obligacjach na okaziciela po 5 dolarów nominalnej wartości za obligację

Umorzenie sprawy mjr Kubali

Jak wiadomo tuż przed świętami został aresztowany słynny lotnik polski major Kazimierz Kubala — Po trzech dniach Kubalę zwolniono z więzienia — Obecnie sędzia śledczy major Chirowski zakończył śledztwo i całą sprawę umorzył

Walka z religią w Sowietach

Główna rada związku wojujących bezbożników opracowała tzw pięcioletni plan zwalczania religii w Sowietach — Według tego planu wszystkie świątynie w ZSSR powinny być zamknięte najpóźniej do 1 stycznia 1934 roku — We wszystkich większych miastach sowieckich mają być założone specjalne akademie ateistyczne celem wykształcenia agitatorów i instruktorów propagandy przeciw religijnej — Dotychczas założono 18 takich akademii — Plan zwalczania religii zwraca szczególną uwagę na szerzenie ateizmu i zwalczanie uczucia religijnego wśród żołnierzy i marynarzy sowieckich — W roku 1930 ma być delegowane 10000 instruktorów celem założenia w armji i flocie jacejek wojujących bezbożników

W przeciągu trzech ostatnich lat na całym terytorjum sowieckim zamknięto około 16000 świątyni — W ostatnim czasie akcja bezbożników zwróciła swoje ostrze przeciwko religji katolickiej żydowskiej i mahometańskiej — Pomimo represyj i szeroko zakrojonej akcji bezbożników w roku bieżącym wybudowano kosztem ofiar robotników i włóścian około 100 nowych świątyni — Rząd sowiecki opracowuje obecnie projekt dekretu zakazującego budowę nowych świątyni oraz zbieranie ofiar na ten cel — Ma być również wydana nowela do sowieckiego kodeksu karnego przewidująca karę dwuletniego więzienia oraz zesłania za udzielanie nauki religijnej

General Górecki przed dymisją

W kołach finansowych stolicy mówią że w ciągu stycznia ma nastąpić zmiana na stanowisku prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego — Pono sprawa ustąpienia p Góreckiego z tego stanowiska ma być daleko zaawansowana tak dalece że mówią nawet o jego następcy — Podobno największym szans na prezesa BGK posiada wiceminister skarbu St Starzyński — Musiałby on złożyć mandat poselski — P Starzyński jest czołowym przedstawiicielem kierunku etatystycznego w polityce gospodarczej i finansowej państwa — P Górecki miałby się zająć przede wszystkim sprawami Federacji której jest prezesem i filarem

Nieprzyjęte ordery

Wiadomość podana przez Robotnika o nieprzyjęciu odznaczeń przez nuncjusza Marmaggię b prezydenta Wojciechowskiego i sen Limanowskiego jest szeroko komentowana w prasie sanacyjnej która częściowo zaprzecza tej wiadomości i twierdzi że nuncjusz Marmaggi nie chciał wziąć udziału w uroczystym akcie odznaczenia natomiast krzyż przyjął — Fakt nieprzyjęcia odznaczeń przez b prez Wojciechowskiego i sen Limanowskiego prasa sanacyjna przemilcza

Jak bojkotowano oprawców w obozie jeńców

Na świecie szalał huragan wojny Europa tonęła we krwi — Bestje Apokalipsy ucztowały miętając na trociny uczucia ludzkie etykę moralność humanitaryzm — Nie było pobożności nie kierowano się żadnymi względami nie znano skrupułów — Na wojnie jak na wojnie — A jednak —

Było to w roku 1916 — W Strzałkowie tuż przy dawnej granicy rosyjskiej — Niemcy urządzili obóz dla jeńców wojennych — Byli tam Rosjanie Francuzi Belgowie Włosi Anglicy — Słowem konglomerat narodów — Komendantem obozu jeńców był gen von Falkenhayn człowiek bezwzględny okrutny bez serca i duszy a nadewszystko Prusak nienawidzący całym swoim jestestwem wszystkie inne narody

Otóż zdarzało się że niejednokrotnie obóz nie mógł pomieścić wszystkich jeńców nie starczyło miejsca ani pożywienia — wówczas Falkenhayn wyrefinowanym systemem tortur i dobijania robił w obozie porządek i miejsce dla nowych jeńców — Ponieważ komendant obozu do tego rodzaju obowiązków nie mógł odkomenderowywać żołnierzy a temniej podoficerów oprawców wybierał na ochotnika — Zgłaszało się takich ochotników niewielu i byli to przeważnie osobnicy z podziemnej gwiazdy niejednokrotnie przestępcy kryminalni i zbrodniarze których w czasie wojny pakowano w mundury — Pewnego razu zgłosił się

między innymi pewien cygan osobnik o zwierzęcych instynktach gdzieś z okolicy Poznania — Korpus podoficerski dowiedziawszy się o niesłychanych praktykach oprawców znęcających się w dziki i barbarzyński sposób nad więźniami z których wiele wskutek tych tortur ginęło wśród straszliwych męk — stośował względem oprawców (nazywano ich „die mörder”) ścisły bojkot do tego stopnia że gdy który z nich wchodził do kasyna podoficerskiego wszyscy inni opuszczali natychmiast solidarnie salę — Tak nawet podczas wojny byli ludzie którzy potrafili odciąć się stanowczo i bezkompromisowo od ohydy rozpasanego zezwierzęcenia

Podkreślić warto że kiedy oprawcy przy raporcie żalili się u Falkenhayna na stosowany wobec nich bojkot ze strony korpusu podoficerskiego; Falkenhayn zbesztiał tych którzy oprawców bojkotowali i ukarał ich ćwiczeniami karnymi w nie dziele grożąc na przyszłość aresztem — Mimo to podoficerowie w dalszym ciągu nie zaprzestali bojkotu — Woleli karne ćwiczenia i areszt — ani żeli zdeptać swą godność i honor ludzki aniżeli podać rękę tym którzy mścili się okrutnie i potwornie nad bezbronnymi jeńcami

Tak było podczas wojny w obozie jeńców w Strzałkowie — Tylko że Strzałkowo jest oddalone o setki kilometrów od Brześcia i Azji

Sprawiedliwość przed stu laty

21 grudnia 1830 roku w Paryżu późną godziną wieczorną przewodniczący Izby Parów pełniący wówczas rolę Trybunału Stanu odczytał następujący wyrok.

Izba Parów uwzględniając tok procesu po przeczytaniu rezolucji Izby deputowanych wysłał chawszys komisarzy Izby deputowanych jako oskarżycieli i obrony oskarżonych.

zważywszy że przez rozporządzenia z dnia 25 lipca pogwałcone zostały ostentacyjnie Konstytucja z roku 1814 prawa wyborcze i te, które zapewniają wolność prasy i że władza królewska uzurpowowała sobie prawa ustawodawcze

zważywszy że o ile wola osobista króla Karola X spowodowała decyzję oskarżonych to okoliczność ta nie uwalnia ich od odpowiedzialności prawnej,

zważywszy, że — jak wynika z toku rozprawy oskarżeni odpowiedzialni w myśl artykułu 13

Konstytucji, kontrasygnowali rozporządzenia z dnia 25 lipca których nielegalność sami znali i że poradzili królowi ogłosić stan oblężenia na terenie miasta Paryża by za pomocą siły zbrojnej zatrumfować nad legalnym oporem obywateli

zważywszy że czynny te stanowią zbrodnię zdrady stanu przewidzianej przez art 56 Konstytucji: uznaje się ich winnymi zdrady stanu.

Zważywszy że żaden kodeks nie definiuje zdrady głównej i sposobów jej karania w myśl art 7, 17, 18 kodeksu karnego.

skazuje się hr de Peyronnet Victora Chante go więzienia na kontynencie królestwa pozbawia się go tytułów stopni i orderów i uznaje się go za zmarłego śmiercią cywilną;

skazuje się hr de Peyronne Victora Chante lauze i hr de Guernon Ranville na dożywotnie więzienie.

skazuje się ich na poniesienie kosztów procesu nakazuje by wyrok ten opublikowany został i rozlepiony we wszystkich gminach królestwa

Oto wyrok jaki przed stu laty rewolucja lipcowa wydała na rząd który dopuścił się złamania konstytucji — Polignac i jego towarzysze skazani zostali na dożywotnie więzienie i pozbawienie praw i odznaczeń za

pogwałcenie Konstytucji, uzurpowanie władzy ustawodawczej ograniczenie wolności wyborów ograniczenie wolności prasy

Działali oni pod naciskiem innej osoby a mianowicie króla — Mimo to nie uznano tego za okoliczność łagodzącą i uwalniającą od odpowiedzialności

Również za zbrodnię zdrady stanu poczytany został fakt złamania siła legalnej obrony obywateli — Sto lat upłynęło od tego wieczoru gdy na księżę Polignaca zapadał ów surowy wyrok — Wiele się od tego czasu zmieniło — Ale wiele zjawisk obserwowanych wówczas i dziś się jeszcze powtarza — Polonia nr 2238.

Czarne przepaski w Trzemesznie

Korespondent Kurjera Poznańskiego donosi że w Trzemesznie wiadomości o Brześciu wywołały wstrząsające wrażenie — Zwłaszcza młodzież trzemeszńska żywo zareagowała na te wiadomości

W święta Bożego Narodzenia młodzież trzemeszńska pojawiła się na ulicach miasta z czarnymi przepaskami na rękawach swoich płaszczów

Jak się okazało młodzi narodowcy zgrupowani w placówce Młodych Obozu Wielkiej Polski na zebraniu swem w dniu 21 grudnia uchwaliли co następuje:

„Młodzi w Trzemesznie na zebraniu swem w dniu 21 bm omawiając zajścia brzeskie przez które splamiony został honor Ojczyzny naszej Polski postanawiają na znak protestu i żalu nosić na lewej ręce czarną przepaskę na znak żałoby dopóki honor nie będzie Ojczyźnie naszej zwrócony

Pod tą rezolucją widnieją podpisy 106 członków trzemeszskiej placówki Młodych O W P z kierownikiem jej p Leonardem Wolffem na czele

Podróż Stalina

Z Moskwy donoszą że dyktator sowiecki Stalin uda się w najbliższym czasie w podróż inspekcyjną na Ukrainę i Kaukaz — Stalin który od kilku lat nie opuszczał Moskwy wyraził życzenie za poznania się z praktycznymi wynikami swojej polityki oraz 5-cioletniego planu gospodarczego Stalin ma podróżować z całym sztabem urzędników sowieckich w specjalnym pociągu złożonym z wagonów w których w swoim czasie odbywał podróż car — Stalin ma zwiedzić Charków Zagłębie Donieckie wzorowe komuny rolne nad Donem oraz zagłębie naftowe w Baku — Z drugiej strony podróż Stalina ma na celu podniesienie ducha wśród robotników sowieckich coraz częściej wyłamujących się z pod dyscypliny partyjnej — Władze lokalne poczyniły obszerne przygotowania w miejscowościach które zwiedzi Stalin celem umożliwienia zamachów terrorystycznych

Wszystkie osoby podejrzane o przekonania kontrrewolucyjne zostaną wysiedlone — W związku z tem z Moskwy wyjechała specjalna brygada agentów G P U która czuwać będzie nad bezpieczeństwem dyktatora sowieckiego

Zuchwały napad rabunkowy

Dnia 30 12 przed południem na 2 woznych Banku Ludowego w Moguncji dokonano zuchwałego napadu rabunkowego — Z nadjeżdżającego samochodu wyskoczyło nagle 2 osobników uzbrojonych w rewolwery którzy steroryzowali funkcjonariuszy bankowych wyrwali jednemu z nich teczkę zawierającą 90000 mk poczem jeden z napastników wraz z pieniędzmi odjechał samochodem a drugi dał dwa strzały na postrach i zbiegł w niewiadomym kierunku — Za samochodem który wioził jednego z napastników udał się cały szereg innych samochodów jednakże pościg nie dał żadnego rezultatu gdyż wskutek nadzwyczaj ożywionego ruchu ulicznego ścigany samochód znikł z oczu

Odnaczenie pisarza katolickiego

Czesko — słowacką nagrodę państwową otrzymał w roku bieżącym za swą trylogię z czasów Wallensteina pod tytułem: Bloudeni Jaroslav Durych — Urodzony 2 grudnia 1886 roku pisarz rozpoczął stosunkowo późno gdyż dopiero w roku 1916 od tego jednak czasu wydał 40 tomów swych dzieł — Znakomity liryk i bardzo wybitny pisarz katolicki uchodził jednocześnie za jedną z najpoważniejszych postaci w Czechach

Ani literacko ani politycznie nie należy on do żadnego obozu co powoduje że dłuższy czas był mało znany — Obecnie nazwisko jego zwłaszcza jako liryka o wielkim znaczeniu dla czeskiej literatury powszechnie jest znane

W życiu swem i dziełach stoi na gruncie ścisłe narodowym i deklaruje się jako szczerzy katolik zwalczając nurtujące inteligencję czeską ruskie poglądy na historję

Walki na Kaukazie

Gruzińskie biuro prasowe donosi z Tyflisu iż na skutek zerwania rokowań między Sowiecami a powstańcami kaukaskimi rozpoczęły się dalsze starcia zbrojne — W wielu miejscowościach doszło do krwawych starć — Władze sowieckie rozstrzelały szereg wybitnych działaczy kaukaskich

Pierwszy statek japoński w Gdyni

Gdynia — Przybył tutaj wielki transportowiec japoński Hofuku Maru (11962 ton brutto) po ładunek wyłoków buraczanych z przeznaczeniem dla Stanów Zjednoczonych

W państwie Bożym Bożej — Brutalna napaść pijaków na biskupa Moguncji

Z Moguncji donoszą że na biskupa Ludwika Marię Hugo dokonano w czasie świąt brutalnej napaści — W chwili gdy biskup powracał z semi narjum do swej rezydencji z pobliskiej szynkowni wyskoczyła nagle grupa pijanych indywidualistów która rzuciła się na księcia kościoła — Jeden z napastników usiłował nawet uderzyć biskupa pięścią — W obronie biskupa stanęli towarzyszący mu duchowni

Uznanie dla misjonarzy

W wydawanym przez misję protestanckie Japan Mission Year Book za rok 1930 w artykule poświęconym działalności Kościoła katolickiego w Japonii pomieszczono szereg bardzo interesujących uwag — Autor artykułu stwierdziwszy na wstępie wielkie trudności z jakimi w Japonii musi walczyć Kościół katolicki podkreśla iż rezultaty pracy są duże gdyż pomocą przy tem jest z jednej strony skład misyj złożonych z różnych narodowości a więc ściśle międzynarodowy z drugiej — wysoka tolerancja i szczerze oddanie się pracy

Wychowawcze instytucje katolickie niktogo nie zmuszają do zmiany religii a w pracy misyjnej większy nacisk kładzie się na nawracanie rodzinnym niż na nawracanie indywidualne zwłaszcza jeśli idzie o młodzież

Ku uczczeniu pamięci gen. Tadeusza Rozwadowskiego

Zmiana roku jako święto radości i duchowego skupienia pobudza nas do ofiarności na cele dobroczynne i społeczne a nie mniej do uczczenia pamięci przedwcześnie zgasłego bohatera generała Rozwadowskiego którego zwłoki jako obrońcy Ziemi Czerwieńskiej spoczywają w grobowcu Orliąt lwowskich — By utrwalić Jego pamięć w umysłach młodszych pokoleń powstała myśl postawienia Mu pomnika Centralny Komitet Wykonawczy budowy tego pomnika zwraca się dlatego do ofiarności narodu polskiego a osobliwie do Izby Kłobow — Koncernów Stowarzyszeń, Związków itp z gorącą prośbą o ofiary na ten wzniosły cel — Ofiary te przyjmuje Centralny Komitet Wykonawczy za pośrednictwem Komitetów Lokalnych; dzienników lub najlepiej przez wpłatę na P K O konto czekowe nr 410730 Kraków ul. Studencka 2 — Część dochodu z wydawnictw Generał Rozwadowski i Bój o Warszawę przeznaczony jest na fundusz pomnikowy — Zamówienia przyjmuje Centralny Komitet Wykonawczy i Księgarnia Krakowska ulica św. Krzyża 13 Cena: Gen. Rozwadowski 12 w oprawie 16 zł Bój o Warszawę 3 zł

JWny Z Pruszyński ofiarował bezpłatnie 10000 nalepek na listy po 5 i 10 gr które wysyła Centralny Komitet Wykonawczy na zamówienie co najmniej 100 sztuk — Zbliża się czas odczytów akademickich koncertów i innych imprez na cele dobroczynne — Upraszamy dlatego o urządzenie takich imprez na cel pomnika gen. Rozwadowskiego — Prelegentów z odczytami dostarczy Centralny Komitet Wykonawczy (adres: Kraków ulica Studencka 2 F. Latiniak) lub wojewódzki Komitet Lokalny

Z życia Akad. Koła Pomorzaków w Warszawie

Dnia 30 listopada ubr. przyjął licznym udziałem członków odbyło się walne zebranie A K P W — Przewodniczącym wybrano kol. T. Klimesza który powołał na sekretarkę kol. M. Korpowską — Ze sprawozdania ustępującego zarządu dowiedziano się o energicznej pracy poszczególnych agentów A K P W brało wybitny udział w organizowaniu Tygodnia Ligi Morskiej i Rzecznej na terenie miasta Warszawy; zorganizowało razem z Naczelnym Komitetem Akademickim Akademię Morską przy licznym udziale tak przedstawicieli uczelni wyższych jak i młodzieży akademickiej — W okresie sprawozdawczym Koło uczciło 5-lecie swego istnienia uroczystym nabożeństwem oraz urządziło wieczorek towarzyski — Przechodząc do omówienia życia towarzyskiego między członkami Koła utworzenie sekcji pośrednictwa pracy oraz podniesienia akcji pomocniczej — Na podstawie tych wyników pracy Walne Zebranie udzieliło ustępującemu zarządowi absolutorjum z podziękowaniem — W wyborach prezesem A K P W został wybrany kol. Stanisław Porowski — Na jego wniosek walne zebranie przyjęło do wiadomości i zatwierdziło następujący skład zarządu: wiceprezes kol. S. Głowczewski, sekretarz — kol. M. Tolpianka, wicesekretarz — kol. S. Bliż, skarbnik — kol. W. Wiecki, wiceskarbnik — kol. S. K. Kawęcki referent kulturalny — oświatowy — kol. T. Klimesz, zastępca ref. kult. — oświatowy kol. A. Szwarzenzer.

Wigilia pani Elżbiety

(Dokończenie)

Zbliżały się Święta Narodzin Bożego Dzieciątka których to świąt p. Elżbieta teraz obawiała się poprostu nie mogąc się jeszcze oswoić ze swoim sieroctwem — Pamiętała żywo każdą prawie wилję w życiu — radosne — gwarne — wśród swoich i w domu rodzicielskim i u siebie przy choince Kazika a nawet i w Rosji kiedy skromne ich domowe ognisko było jedyną ostoją tradycji i polskości wśród tatarskiej obcoplemiennej dziczy — A teraz już po raz czwarty spędzi tę wилję i te ulubione święta sama i smutna w swej ubogiej komnacie — Pani W którą się opiekowała serdecznie i która ją naprawdę lubi nie będzie jej potrzebowała wac zjadą ze wsi córki zamężne i gromadka wnuczków radość i gwar otoczy sparaliżowaną babunię! — Dobrzy ci ludzie zechcą zapewne jak lat unieglonych i ją przygarnąć i z nią się swoją radością podzielić ale ona podziękuję im pięknie — Zbyt ciężka niepewność i niewiadomość o losie najdroższych by na cudzą wesołość patrzeć i podziwiać ją mogła

I wилja nadeszła — Tego dnia pani Elżbieta skończywszy swój dyżur w aptece gdzie zwolniło no ją tylko na pierwsze święto poszła złożyć życzenie pani W i wręczyć jej drobny upominek parę wełnianych własnej roboty mitenek — Otrzymała w zamian wiele drobnych życzeń piękny ciepły szal i zwolnienie od obowiązków na całe Święta a pani Elżbieta powinna była teraz o sobie pomyśleć — To przychodziło jej zwykle najczęściej przywykła z lat dawnych troszczyć się o innych o tych najbliższych nie umiała i nie lubiła zajmować się sobą — A teraz tylko konieczność zapewnienia sobie choć skromnego posiłku na te dni uroczyste kiedy sklepy będą zamknięte skłoniła ją by weszła do niedużego sklepiku gdzie ją znali i zawsze byli jej radzi — Tu poczciwa sklepowa sama skombinowała napędce co klientce może być potrzebne i sama to załatwiła tylko według pani Elżbiety za obficie dając jej np zamiast małej strucli — dużą i wszystkiego w tym stosunku i mówiąc ciągle z dobrotliwym uśmiechem: Przyda się przyda zobaczy pani! —

Pani Elżbieta nie miała ani siły ani chęci pro testować zapłaciła i wyszła zabierając dość dużą paczkę różnych zapasów z dodatkiem bezradnej myśli — na co to wszystko? Gdy się jednak już znalazła w swym mieszkanku dostrzegła że zapomniiała najważniejszego sprawunku — oliwy do lampki która płonęła dniami i nocą przed pięknym obrazem Trójcy Św zabytkiem lepszych czasów — I znów trzeba było zbiec na ulicę a wracając została zatrzymana przez małego ubożego chłopczykę który płaczącym głosem prosił o kuchenkę od niego sporej gałęzi choiny — Pani Elżbieta dała mu złotówkę nie chciała jednak zabierać choinki ale chłopiec nie przyzwyczajony śnać do brania jałmużny postawił jej tę gałąź przy nogach i uciekł — Chcąc nie chcąc a właściwie nie bardzo wiedząc co z nią zrobić trzeba ją było jednak zabrać ale zielony zwiastun świąt miał tę dobrą stronę że skłonił ją do bacniejszego rozważenia się po swej ubogiej komnacie gdzie niestety daleko było do świątecznego ładu i porządku

Pierwszy raz od wielu miesięcy pani Elżbieta pomyślała że zdaleka już zaszła jej abrugacja i uczuła coś naksztalt wstydu zabrała się zatem nie

zwłocznie do sprzątania układania ustawiania itp Po godzinie pracy izdebka przybrała inny wygląd a choinka ustawiona na stole w ozdobnym wazonie nadała jej miły świąteczny wygląd — ale pani Elżbieta nasunęło się wtedy beznadziejne pytanie. A co dalej?

Samotnica szukając machinalnie w pamięci znalazła że lat poprzednich o tej porze siadywała zawsze w oknie wyglądając pierwszej gwiazdki i wywołując mary wspomnień z przeszłości — A że zmrok już zapadał umieściła się też przy oknie otuliła w szal i niezwłocznie też zapadła w zadumę

Na jasnym niebie jedna po drugiej zapalały się gwiazdki delikatnie nikłe i mrugające światła — i na ziemi zapalały się znów inne gwiazdki — wyrazistsze lecz brzydsze od tamtych — światła w oknach i świeczki choinek a biedną samotnicę otaczał zwartem kołem na tle tych gwiazdek — rój wspomnień rój dalekich postaci — drogich cieni — Z czolem o framugę okna opartem traci powoli poczucie rzeczywistości a oczyma duży widzi inne wigilie dawne i szczęśliwe — Pół na jawie pół we śnie jest znów pani Elżbieta małą dziewczynką ma główkę w złotych lokach a te jej biedne wyblakłe i wypłakane oczy są czarne i błyszczące jak dawniej — Cała nieżyjąca dziś rodzina rodzice ciotki wujowie wszyscy są jak ongi zebrani w starym modrzewiowym dworze na radosnej wилji u dziadków — Małe jej nóżki w białych pantofelkach przebiegają znów chyżo obszerne rzeszście oświetlone komnaty — ogląda wielką do sufitu choinkę — widzi kochane wpatrzone w nią oczy — słyszy głośnie miłe melodje kolęd — a za oknami jest mroźna noc zimowa i wielkie przezstrzenie pól śnieżnych

Donośne i uporczywe do drzwi pukanie zbudziło panią Elżbietę — Zerwała się przerażona niewiedząca w pierwszej chwili gdzie jest i co się z nią dzieje a po sekundzie żałująca już podświadomie powrotu do ciężkiej bolesnej rzeczywistości Ale jakże ta rzeczywistość stała się inną kiedy na jej lekkie zapytanie: kto tam odpowiedział młodzieńczy wesoły głos.

— Otwórz mamę nie bój się to ja Kazik

Jakież pióro zdoła opisać powitanie matki z synem gorące łzy radości bezładne pytania i odpowiedzi całe wielkie ich szczęście po tylu latach niewidzenia się — Ale za chwilę krzątała się już pani Elżbieta nad przyjęciem dla drogiego gościa błogosławiąc w duszy i przewidującą sklepową i ucciwego chłopczykę z choinką

Tymczasem Kazik opowiadał pokrótce dzieje tych długich lat rozłąki — Zaresztowano ich nie po to by sądzić lub karać ale poprostu jako speców, ojca inżyniera syna technika aby zmusić do pracy w dalekiej fabryce na południu gdzie sił fachowych brakło

Ciężka to była praca pod knutem w niemożliwych miejscowych warunkach a trwała aż półtrzecia roku póki korzystając z buntu robotników nie udało się im zbiec wraz z nieliczną gromadką inteligentów — Docierali już do Rumunii kilku a w tej liczbie i ojciec, przekroczyło już nawet rumuńską granicę kiedy reszta otoczona i ostrzelana przez sowiecką straż graniczną zmuszona była się rozproszyć

Kazik wraz z kolegą technikiem tułali się dłu go po lasach a idąc ciągle ku zachodowi dopiero

— Niech pan żałuje — brzmiała chłodna odpowiedź

— Nie pytam pana nawet co pan miał na myśli, mówiąc o tem pisaniu donosów — Mam jednak wrażenie że tkwi w tem coś podłego

Leslie nie uczuł się dotkniętym

— Jestem też podły — przyznał; — tak podły że całkowicie przyznaję rację sympatycznemu panu Friedmanowi — I gdybym ja był na pańskim miejscu a pan na moim to absolutnie nie pozwoliłbym się panu stykać z panną Stedman A nie jestem też całkiem pewny czy będąc na pańskim miejscu nie wręczyłbym Johnowi Leslie ko perty z należą mu pensją i wskazał mu drzwi — Postąpił pan bardzo głupio — wszak się pan nie pogniewa za tę szczerość? — że mnie wogóle zaangażował znając moją — przeszłość — Z tysiąca dorabiających się młodych przedsiębiorców nikt nie wzięby na siebie takiego ryzyka jak zaangażowanie mnie do swego biura a ani jeden z pół miliona nie zgodziłby się bym obcował z tak uroczą dziewczyną jak Beryl Stedman — Pan jesteś prawdziwym unikatem!

Frank zachichotał cicho jakby istotnie poczuwał się do tego że jest unikatem

— Może i jestem — rzekł i nagle jakby sobie coś przypomniał, spytał:

— A jakże tam z tym Tillmanem?

— Niewiele się z nim stykam — bo co? — spytał Leslie przystając w odległości paru kroków od drzwi swojego biura

Frank Sulton w zamysleniu tarł podbródek

— Nie wiem ale wydaje mi się równie dziwny jak pan — Odnoszę się do niego nieufnie jakkolwiek wszystkie jego świadectwa i polecenia były bardzo dobre — Chciałbym bardzo usłyszeć co pan o nim myśli

na jesieni zdołali się przekraść do Polski — Straż graniczna odstawiła ich do komendy trafikantów na znanego komendanta kapitana Mal, który serdecznie zaopiekował się nimi — Kolega — technik nie zwłocznie skomunikował się z rodziną i wyjechał on Kazik otrzymał czasową pbsadę przy miejscowym powiatowym inżynierze i mógł sobie złożyć trochę pieniędzy aby rozpocząć poszukiwania matki — Ojca łatwo się w Rumunji odnajdzie już nawet kapitan Mal pisał do swego kolegi który jest w poselstwie polskiem — zatem niedługo znajdą się znów wszyscy razem i uda mu się może wtedy skończyć politechnikę w Polsce i dalej służyć ale już kochanej Ojczyźnie

A kiedy już najmłodszy gość nakarmiony i ułożony na otomanie do snu spał już oddawna zdrowym snem młodości pani Elżbieta długo jeszcze i gorąco dziękowała Panu nieba i ziemi za cudowne zakończenie trosk swoich i za wielką radość jakiej zaznała dnia tego a w myśli miała słowa Zbawiciela. — Ojciec dziekuje Tobie żeś mnie wysłuchał ja wiem że Ty mnie zawsze wysłuchujesz

M v W Senderowa

Przed dwunastu laty — w Poznaniu

W pamiętnym dniu rocznicy powstania wielkopolskiego kiedy ludność Poznania dała pierwsze hasło zerwania wiekowej niewoli — Dziennik Poznański wskrzesza wspomnienia z przed dwunastu lat:

Nadeszły święta Bożego Narodzenia i czuć było że wszystko przesycone elektrycznością że lada chwila padnie sygnał aby zapalić wielką latarnię wśród nocą i dopuścić 4 miliony ludu wielkopolskiego do głosu w strasznym zamęciu ojczyzny — Sygnałem tym stał się przyjazd do Poznania Ign. Paderewskiego — Lud porwał za broń stoczył zwycięską walkę uliczną zatryumfował i zmiażdżył w ciągu kilku kolejnych dni ową złowrogą potęgę co półtora wieku z górą kamieniem młyńskim leżała na piersiach naszych co wysysała krew z żył i szpik z polskich kości a co najgorsze zatrąwała myśl znękanego narodu oślepiając oczy i wlokąc go na bezdroża

W kilka dni później zatknięto na Zamku na gmachu komisji kolonizacyjnej na poczcie na kosszarach i szkołach chorągwie zwycięstwa i wszędzie Orzeł Biały rozpał swe skrzydła — Tylko zamazane szyldy i tablice na których przegładała jeszcze mowa niemiecka tylko styl berliński gmachów rządowych i willi na miejskich rubieżach tylko sklepy z reklamami tylko ciche stłumione jakby wstydem dźwięki mowy niemieckiej i kamienne piedestały z których strącono pomniki chwały germańskiej świadczyły pewien czas jeszcze o tragicznym stuleciu polskiej niewoli i męki

Mówiono zawsze że Wielkopolska nie potrafi zdobyć się na zapalny entuzjastyczny czyn i mało kto wierzył aby lwie serce biło w jej piersiach mówiono nawet że nigdy nie śpiewała ody do młodości że drwiła z rozumnego szalu i chciała by Polskę wyorać plugiem wykuć młotem wymierzyć łokciem mówiono że jest niewolnikiem legalizmu opętana religią pracy organicznej i każde bezprawy chce łamać nie mieczem lecz paragrafem kodeksu — A jednak gdy na polskim gościńcu zabrział złoty róg wyszedł z Wielkopolski hufiec rycerzy skrzydlatych i gotymi rękami brał armaty niemieckie krew z kłwi Bartoszków kość z kości Kilińskich

— Skoro go pan podejrzewa to może go prze cież oddać — krótko rzekł Leslie, ale Frank wy konał gest odmowny

— Dobroduszość była zawsze moją słabością Biedak szukał zajęcia a nie zdobyłbym się na pokazanie mu drzwi tylko dlatego że nie podoba mi się jego twarz

Z głębi korytarza zawołał ktoś na Suttona więc odszedł skinawszy ręką — Czekający Leslie usłyszał jeszcze jego wesoły śmiech a równocześnie szef i jego towarzyszy znikli w bocznych drzwiach korytarza

Leslie podszedł do drzwi swego biura cicho je otworzył i wszedł

Był to pokój dobrze urządzony a najbardziej rzucała się w oczy duża kasa ogniotrwała wmurowana w ścianę Obok jego biurka stało też mniejsze gdyż kierownik dzielił pokój z prywatną sekretarką szefa

Gdy Leslie wszedł nie zastał jej w pokoju — natomiast kogoś innego — Mężczyznę który pochylony nad biurkiem był widocznie zajęty przeszukiwaniem papierów — Przez chwilę Leslie przyglądał się drobnej postaci poczem z wesołym błyskiem w oczach spytał:

— Panie Tillman czy pan coś zgubił?

Tillman odwrócił się szybko a na jego chudej smagłej twarzy pojawił się wyraz chwilowego pomieszania — Był to człowiek o szpakowatych włosach zbliżający się do średniego wieku

— Tak, zrzuciłem gdzieś mój rachunek

Poza tem, że ręka jego mechanicznie podniosła się do ust i gładziła mały wąsik nic już nie zdradzało chwilowego pomieszania — Głos jego brzmiał chłodno niemal zuchwale

— Jak długo pracuje pan w naszej firmie?

(Ciąg dalszy nastąpi)

Zbrodniarz - zdrajca.

6) Powieść.

John Leslie bez żadnego zakłopotania spotkał się ze spojrzeniem błękitnych oczu szefa

— Nie całkiem pana rozumiem — rzekł

— Ja pana nie całkiem rozumiem! — spokojnie rzekł Frank — Radbym dowiedzieć się o panu nieco więcej niż wiem — Gdzie pan spędza nocę i czym się pan zajmuje w godzinach pozabiurowych? Pan wie, że wzięłem na siebie duże ryzyko angażując pana — Lew Friedman o tem nie wie Pan coś tai przedemną a ja chciałbym się właśnie dowiedzieć co pan ma do zatajenia

Leslie nie odpowiadał — Przez chwilę miał oczy spuszczone poczem zaśmiał się krótko i rzekł

— Sądzę, że pan wie dosyć — mówił powoli — ale skoro pan jest tak strasznie ciekawy to muszę panu powiedzieć o mojej specjalnej pasji — Oto kupuję rozmaite rzeczy tanio a odsprzedaję je drogo a w wolnych chwilach zajmuję się pisaniem donosów

III.

Frank jednak który tak nagle od rozmowy warzysza

— Pan kupujesz rozmaite rzeczy tanio i odsprzedajesz je drogo — powtórzył powoli — a w wolnych chwilach zajmujesz się pisaniem donosów? To dla mnie Grecyzna

— Oczywiście — z uśmiechem odparł Leslie — Nie odbył pan tak poważnych studiów jak ja

Frank jednak, który tak nagle od rozmowy lekkiej przeszedł do poważnej przybrał znów ton swobodny

— Jest pan dla mnie zagadką — rzekł — Zda je mi się, że nigdy w życiu nie spotkałem podobnego człowieka

Z Pomorza

Pogódki, powiat kościerski — **Prymieje** — Piękne uroczystości przeżywała parafia pogódzka w ostatnich dniach — W niedzielę przed Bożym Narodzeniem odprawił w kościele parafjalnym miejscowości naszej pierwszą ofiarę Mszy św nowowyświęcony kapłan ks Lucjan Ody z Kobyla przy Pogódkach a w drugie święto Bożego Narodzenia ks Franciszek Żur z Jaroszew

W uroczystej procesji z pieśnią Kto się w opiekę wprowadzono ks ks neopresbiterów od miejsc plebanji w otoczeniu kilkunastu księży i krewnych do Domu Bożego gdzie na początku miejscowe Towarzystwo śpiewu Halka odśpiewało pieśń łacińską Veni Creator poczem rozpoczęła się Msza św odprawiana przez księży prymicjanów w asyście trzech księży — Chór wyżej wymienionego Towarzystwa bardzo ślicznie śpiewał msze łacińską na 4 głosy mieszane a w drugie św także pieśni koładowe pod kierownictwem dyrygenta wójta p Łackiego — Na organach przygrywał p Lewandowski z Kościerzyny — Po Credo kazanie wygłosił na uroczystości ks Ody i kuzyn ks neopresbitera ks proboszcz Bruski z Linowa a w drugie święto B N ks radca Zakryś z Nowejcerkwi dawniejszy proboszcz pogódzki — Podczas Mszy św przystąpiły rodziny księży prymicjanów do Stołu Pańskiego — Po Mszy św przemówili solenizanci z podziękowaniem do swych wspólników rodziców krewnych księży obecnych prosząc o pomoc w modlitwie — Te Deum — Ciebie Boże chwaliśmy i błogostawiamy ks ks prymicjanów zakończyło wspaniałe nabożeństwo — W procesji odprowadzono ich do plebanji skąd jeszcze raz złożyli wszystkim podziękowanie żegnając ich pochwałem Pana Boga

Grudziądz — **Uwolnienie redaktora Wasilewskiego** — W sam dzień wigilijny nastąpiło uwolnienie z więzienia śledczego redaktora Wasilewskiego aresztowanego na krótko przed wyborami w związku z dochodzeniami w sprawie trudności finansowych w jakich znalazła się Kasa Parcelacyjna — Osadnicza w Grudziądzu

Redaktor Wasilewski przeszedł w areszcie śledczym około 3 miesięcy zwolniony zaś został na mocy wniosku prokuratora o z niesienie aresztu śledczego

ROZMAITOŚCI

Prawo do anteny

Zdarzają się jeszcze dziś wypadki że właściciel domu odmawia prośbie lokatora zajmującego w jego domu mieszkanie dotyczącej założenia zewnętrznej anteny radiowej — W większości wypadków lokator który do założenia anteny przystąpił już po nabyciu odbiornika i instalacji odbiorczej radiowej staje bezradny wobec odmowy właściciela domu podczas gdy istnieje w wielu wypadkach możliwość skłonięcia gospodarza do udzielenia zezwolenia na założenie anteny

Z punktu widzenia prawnego założenie stacji radioodbiorczej wraz z potrzebami dla niej przyrządami w lokalu wynajętym od właściciela nieruchomości należy pożytywać za wchodzące — według — warunków i potrzeb czasów dzisiejszych — w zakresie normalnego sposobu używania mieszkania — To też jak twierdzi Sąd Najwyższy w swem orzecznictwie rozstrzygając spór pomiędzy lokatorem a właścicielem nieruchomości powstały z przyczyny nieudzielenia przez właściciela nieruchomości pozwolenia na założenie anteny, sądy powinny w każdym poszczególnym wypadku rozważyć czy zachodzą okoliczności usprawiedliwiające odmowę właściciela czy też przeciwnie odmowa zezwolenia na założenie anteny niema poważniejszych podstaw i stanowi przejaw nadużycia prawa — W tym ostatnim wypadku sądy mogą spowodować właściciela domu do udzielenia zezwolenia ze instalacja radiowa podobnie jak woda gaz elektryczność telefon są przedmiotami powszechnego użytku i stanowią integralną część użytkowanego przez lokatora mieszkania

Oczywistą rzeczą jest że antena powinna odpowiadać odnośnym przepisom technicznym i estetycznym

Drugim najczęściej spotykanym wypadkiem jest bądź samowolne zerwanie przez właściciela domu założonej już i funkcjonującej anteny bądź też nieudzielenie zezwolenia na ponowne założenie anteny zdjętej w celu remontu domu lub remontu instalacji radiowej — W tym wypadku lokator ma całkowite prawo odmówić zdjęcia anteny którą przez czas pewien właściciel domu tolerował a samowolne zerwanie anteny przez właściciela domu jest zwykłym naruszeniem cudzej własności karaniem przez prawo i zobowiązującym sprawcę do pokrycia wszelkich strat wyrządzonych poszkodowanemu

Jak z powyższego wynika lokator w wypadku gdy właściciel domu nie pozwala na założenie anteny zewnętrznej lub zrywa antenę już istniejącą — winien zwrócić się do sądu z prośbą o skłonienie właściciela domu do udzielenia zezwolenia na założenie anteny o ile sąd uzna że nie zachodzi rzeczywista i dostatecznie umotywowana przyczyna odmowy ze strony właściciela nieruchomości

Używany często jako motyw odmowy przez właścicieli domów fakt słabej konstrukcji lub

Bzowo Skradziono w nocy p Przybylskiemu trzy świni — Znalezione jedną sztukę na polu pod Rulewem zagrzebaną chróstem

Jednej z ub nocy skradziono p Bergerowej kilka kur — B usłyszawszy jakiś hałas wybiegła uzbrojona nożem na podwórze — Napotkawszy amatorów przy pracy rzuciła się na nich lecz ci zdołali zbiec odnosząc kilka ran

Gdynia — **Tragiczny wypadek śmierci** — 30 letnia Olga Henningowa z Grabówka zamierzała odwiedzić znajomych w pewnym tu domu prywatnym — Gdy już była zadzwońnię nagle spadła ze schodów gdzie ją znaleziono bez życia — Lekarz stwierdził udar serca

Rajkowy — **Zaczadziła się** — Onegdaj przewieziono do szpitala w Pelplinie pewną kobietę, która uległa zaczadzeniu — Powodem nieszczęsnego wypadku stał się nadmiernie napalony piec a przytem okazujący pewną wadliwość budowy Stan kobiety jest beznadziejny — Niech powyższy wypadek będzie przestrożą nie tylko dla mieszkańców rajkowskich ale dla wszystkich nieostrożnych i lekkich

Pelplin — **Cicha tragedia** — Onegdaj rozegrała się w grodzie naszym smutna tragedia — Do nieprzytomności ułulany pewien małżonek ojciec licznych dorosłych dzieci — W przystępie szału spowodował nieomal śmierć swojej żony — Otóż dobywszy nożyc zadał jej okropne rany na całym ciele — Nieszczęśliwą oddano opiece szpitalnej — Oto straszne skutki wódki

Bydgoszcz — **(Ohydna zbrodnia)** — Dnia 30 12 przed południem zamordowana została przez nie wyśledzonych dotychczas sprawców 72 letnia właścicielka restauracji Paulina Wilke

Bandyci wszedłszy do restauracji zażądali od służącej kawy — Gdy służąca zamierzała udać się do kuchni bandyci schwycili ją za ręce związali powrozami zakneblowali usta i wtrącili do piwnicy — Gdy na krzyk służącej zesłała z pierwszego piętra właścicielka restauracji Wilke bandyci obezwładnili ją i udusili — Po dokonaniu mordu oraz zabrowaniu przedmiotów nieustalonej dotychczas wartości bandyci zbiegli — Wszczęte dochodzenia nie natrafiły dotychczas na ślady morderców

ewentualnych uszkodzeń dachu nie może być motytem dostatecznym do udzielenia zezwolenia na założenie anteny gdyż właściciel domu obowiązany jest utrzymywać swoją nieruchomość w stanie zdającym do użytku zaś wszelkie uszkodzenia dachu spowodowane założeniem anteny przez lokatora ten ostatni obowiązany jest wynagrodzić

Na ewentualną rozprawę sądową należy wzywać rzeczoznawcę radiotechniki celem zbadania czy antena jest do danego odbiornika potrzebna i czy została lub miała być prawidłowo założona

Różowe zwierciadło dla angielskich kobiet

Wszyscy którzy uczęszczać będą na zabawy taneczne jakie niebawem rozpoczną się w salach słynnego hotelu londyńskiego w Park-laue będą oglądać sensacyjną nowość: różowe zwierciadła posiadające tę zaletę że upiększa nawet najbardziej bladą wśród jasnowłosych cór Albionu — Dyrektor wymienionego hotelu objaśniając powody niezwykłej inowacji oświadczył że panie o ile mają możliwość wyboru dokąd udać się na kolację wybierają zawsze taki lokal którego oświetlenie i barwa ścian uwydatniają ich zalety fizyczne i urodę — Stąd to wymyślono ten najnowszy sposób dekoracji sal balowych — Poza zwierciadła mi zabarwionymi na różowo wynaleziono również specjalne zestawienie światła i odcieni tak że wszyscy będą wyglądali jak najlepiej — Obicie ścian z satyny barwy ostryg — zwierciadła same zaś będą obramowane ciemnym kryształem — Nad każdym zwierciadłem będzie umieszczona świetlna gra promieni która spajać się będzie z barwą sali i strojów balowych

Zgon Oskara Nedbala

Świętyni muzyki czeski o którego samobójstwie w Zagrzebiu doniosły depeze przybył do Polski po raz pierwszy z kwartetem czeskim w którym zasiadał jako altowiolista obok profesora Hanusza Wihana Karola Hoffmana i Józefa Suka Polska muzyczna przyjęła entuzjastycznie ten zespół mistrzów i Nedbal nawiązał z nami od razu serdeczne stosunki także osobiste — Utrwalił je następnie gdy już jako kapelmistrz Filharmonji praskiej zjeżdżał od czasu do czasu do Małopolski goszcząc też jako dyrygent w Filharmonji warszawskiej — Wreszcie nie należy zapominać że jego wielkim światowym sukcesem kompozytorskim była pełna smaku operetka Polska krew w której środowisko polskie wyszło żywo i sympatycznie — Nie znaczy to aby Nedbal był z zawodu kompozytorem operetkowym — Był to dla niego raczej sposób zarobkowania który umożliwił wysoce utalentowanemu kompozytorowi uczniowi Dworzaka produkować muzykę poważną i pogłębiać ją jak to dzisiaj bywa nie mając większych szans zbytu — Długi szereg dzieł muzyki kameralnej pieśni utworów fortepianowych itd zapewnia mu we współczesnej twórczości czeskiej miejsce nader poważne a jako wyborny dyrygent rozniósł chwałę czeskiej sztuki wykonawczej po

wszystkich centrach muzycznych Europy kierując z wielkim sukcesem koncertami w Petersburgu Paryżu Berlinie Warszawie Wiedniu i oczywiście Pradze czeskiej

Ostatnio był Nedbal dyrektorem opery w Bratysławie i postawił ją na wysokim szczeblu doskonałości artystycznej — Niestety powszechny kryzys finansowy wstrząsnął podstawami tej instytucji zdaje się że to było głównym powodem rozstroju nerwów który doprowadził świetnego muzyka do tragicznego zgonu — Zostawia po sobie Nedbal szczerzy żal trwałą pamięć jako niepospolity twórca wykonawcą i jako człowiek wielkich zalet osobistych — Liczył ledwie lat 56

Z historii nart

Narty ulubiony sport dzisiejszej młodzieży znane są ludzkości od czasów niepamiętnych — Fritjof Nansen któremu narty umożliwiły wyprawę do Grenlandji i który historii ich poświęcił szczegółowe studia określał wiek nart na jakieś lat 1700 — Ale późniejsze badania wykazały że już przedtem ludy w górach Alajskich znali narty a jeszcze wcześniej używano ich w Azji pod nazwą tok — Ksenofont wspomina o tarczach podwiązywanych pod stopy — Powstanie swe zawdzięczają narty spostrzeżeniu że szeroka podstawa nogi trudniej pogrąża się zarówno w bagnie jak w lekkim śniegu

Z tego spostrzeżenia zrodziły się używane przez Eskimosów i Indjan nad bagnami oregonskimi plecione podłużne podstawy ułatwiające przebywanie trzęsawisk i osypisk śnieżnych — Ludy zaś podbiegunowe od Lapończyków na zachodzie aż do sybirskiego Amuru kształtowały swoje narty na wzór płozów saneczkowych a od nich formę tę przejęli Norwegczycy którzy narty używają z dawienawna

W historycznych powieściach norweskich np w dziejach p Sigried Undset często znajdujemy wzmianki o podróżach średniowiecznych na nartach — Już w 6 wieku po Chrystusie nadawali Grek Prokop i Got Jordanes Lapończykom ironicznie nazwę Skridfinowie od słowa lapońskiego skrid oznaczającego bieg na nartach — Nazwę tę stosowano potem do Norwegczków — Norwegczycy w wiekach średni wystawiali całe kompanje wojenne na nartach — Potem zaprowadzili narty w służbie pocztowej — Już w roku 1525 posłaniec pocztowy z początkiem grudnia odbywał drogę na nartach przez Dorrjefeld i lasy do Troidheim

W Norwegji kobiety zarówno jak mężczyźni od dzieciństwa ćwiczą się na nartach a w wieku 16 podczas polowań na nartach prym dzierżyły kobiety — Sport narciarski należy dziś do najpopularniejszych sportów zimowych

RADY GOSPODARCZE.

Jak gotować cukier na twardo do podkarmiania pszczoł zimą?

Sporządzanie tak zwanych bloczków cukru na sytę dla pszczoł podczas zimy polega na tem, że gotuje się 4 funty cukru w 1/2 litrze, wody na gęsty syrop Gdy syrop cokolwiek ostygnie, wlewa my godo foremki, sporządzonej z pudełka odcygar lub też do małej zwyczajnej ramki Syrop powinien foremkę aż pod wierzch wypełnić Po kilku godzinach syrop stanie się zupełnie twardym Bloczek cukru przykrywamy papierem pergaminowym w ten sposób, aby dobrze przylegał do powierzchni W papierze robimy kilka otworów, by pszczołom ułatwić dostęp do cukru Podczas łagodniejszego powietrza kładziemy bloczek wprost na ramki, otworami ku dołowi, usuwając przedtem górne deszczułki Dobrze jest papier około otworów posmarować cokolwiek miodem, aby pszczoły przez to łatwiej zwabił do karmy Na foremkę kładziemy ciepłe szmaty lub też wełnę drzewną

Znany jest jeszcze inny sposób karmienia pszczoł podczas zimy Bierze się funt gorącego miodu, 2 funty cukru mielonego i cokolwiek wody Ugniata się to wszystko na gęstą masę Ciasto takie kładzie się w otwór w powale na ramki, w kószkach zaś przez czop

RUCH WYDAWNICZY

Szczerebiec

Redakcja narodowego dwutygodnika Szczerebiec zawiadamia wszystkich swoich czytelników i przyjaciół że w nowym 1931 roku Szczerebiec wychodzić będzie w zmienionym większym formacie Pismo nadal uwzględniać będzie wszystkie dziedziny współczesnego życia polskiego i walczyć nieugięte o Wielką Narodową Polskę — Doborowa treść i przystępna forma zwiększony zespół współpracowników ze starszego i młodszego pokolenia (z górą 40 osób) jednak będą niewątpliwie nowe zastępy czytelników i prenumeratorów — Pomimo zmian i ulepszeń zarówno w formie jak treści przedpłata ta sama to jest rocznie 8 zł kwartalnie 2 zł, nr pojedynczy 40 groszy — Adres redakcji i administracji, Warszawa Lwowska 15—3

Redaktor odpowiedzialny: Bonifacy Chmielewski, Chojnice
Drukiem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach
Władysław, Juliusz Schreiber; Chojnice

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 2. stycznia 1931 r.

Podziękowanie

Towarzystwo św. Wincentego a Paulo dzięki je niniejszym wszystkim ofiarodawcom przede wszystkim panu Wojewodzie panu burmistrzowi dr Sobierajczykowi jakoteż panom radnym miasta za udzielone datki staropolskim Bóg zapłać i życzy wszystkim Dosiego Roku

Walek kosytnier na scenie chojnickiej

W roku 1919 w czasie kiedy zaczęła świtać jutrzienka bliskiego oswobodzenia Chojnic z pod jarzma niemieckiego a powstania Państwa Polskiego zaczęły w mieście naszym powstawać różne stowarzyszenia, które obierając różne kierunki swego działania czy to na polu kulturalnym, wychowawczym i innych dążyły do przyspieszenia tego aktu —

Takim właśnie towarzystwem, które położyło podobne zasługi jest Towarzystwo Ludowe założone przez ks. Promobisa w roku 1919 — O zasługach tego towarzystwa zbyt wiele jest omówić na tem miejscu każdy bowiem chojniczanin biorący wówczas czynny udział w usuwaniu pokostu niemieckiego, wie doskonale o nich — Lecz ze względu na mające się odbyć wkrótce przedstawienie tegoż Towarzystwa należy wspomnieć o sztukach teatralnych jakie były odgrywane przez nie

I tak: w roku 1919 odegrana została tragedia pod tytułem Ewa Miaskowska czyli Obrona Trembowli, sztuka która wywołała wówczas u publiczności tutejszej zachwyt i została przyjęta przez nią z wielkim uznaniem ze względu na technikę artystyczną a następnie piękne kostjumy historyczne i dostosowane do sztuki dekoracje, które nadały barwnym i wartościowym obrazom tej sztuki nie bylejaką splendor, słowem była to prawdziwa uczta duchowa dla nas, którzy tylko byliśmy otoczeni zewsząd niemczyzną — W roku 1920 sztuka Król a biskup i Chrześcijański W roku 1921 Poczciwy młynarz a potem wiele innych, które niemiejsze odniosły sukcesy — I teraz właśnie to jest 4 I 1931 to samo Towarzystwo Ludowe które coraz większą cieszy się popularnością w Chojnicach zamierza odegrać dramat pod tytułem Walek kosytnier którego treścią są czasy kościuszkowskie — Nie wątpimy że każdy podąży na ten miły wieczorek dając tem dowód uznania dla pracy zasłużonego na polu oświatowym Towarzystwa

Katastrofa autobusowa

Na szosie między Chojnicami i Charzykowem uległ autobus p. Brunki z Chojnic wypadkowi — Wskutek ślizgawicy samochodów w czasie jazdy po ślizgał się w bok tak silnie że błotnik się urwał wskutek zderzenia o drzewo przydrożne — Dzięki przytomności umysłu szofera zapobieżono większemu nieszczęściu — Z pasażerów nikt szwanku nie odniósł — Autobus ruszył w dalszą podróż

Legalizacja narzędzi mierniczych

Aby ułatwić ludności wykonanie obowiązku legalizacji następczej narzędzi mierniczych urządziła się co dwa lata poza siedzibą stałych urzędów miar zbiórki legalizacyjne obsługiwane przez lotne rzędy miar

W czasie od 2 stycznia do 10 lutego 1931 roku urzędować będzie Lotny Urząd Miar w lokalu Urzędu Miar przy ulicy Gockowskiego nr 8 w Chojnicach — W tym czasie obowiązani są posiadacze przedłożyć wszelkie łatwo przenośne narzędzia miernicze jak: przymiary, pojemniki, odważniki i wagi o nośności poniżej 750 kg wraz z szalkami i to z Chojnic miasta i z następujących gmin: Anzgowie, Bachorz dwór, Charzykowo, Chojniczki, Jarcewo dwór, Czartolomiej, Jeziorki, Kłodawa, Krojanty, Grunberg, Lichnowy, Nowacerkiów, Szlachecki dwór, Pawłówko, dwór Szenfeld gmina i Zbeniny dwór

Kino Nowości

wyświetla dziś w piątek 2 bm wielki morski film pod tytułem Wyspa Iez — (S O S) — Wstrząsający dramat egzotywny pełen emocji i napięcia — W rolach głównych: Lya de Putty, Paweł Wegeher i Lidja Salmonowa — Egzotywny i napięty dramatyczny! Połączenie tych dwóch czynników stanowi o wartości filmu morskiego — Rewja gwiazd ekranu — Sala dobrze ogrzana

Powiat

Wiele — Gwiazdka dla ubogich — Jak po inne lata tak i w tym roku dzięki staraniom ks. prob. Wryczy i pań towarzystwa św. Wincentego przygotowano gwiazdkę dla ubogich — W niedzielę 21 ubm odbyło się pod przewodnictwem ks. prob. zebranie tow. św. Wincentego na którym ks. prob. jako Dyrektor tegoż towarzystwa złożył sprawozdanie z działalności rocznej i kasowe — Postanowiono urządzić gwiazdkę w samą wigiliję i to dla przeszło 70 ubogich z parafii — O godzinie 2-giej po południu w wigiliję Bożego Narodzenia zebrał się ubodzy na sali p. Czapiewskiego — Tutaj przed płonącą choinką przemówił do ubogich w serdecznych słowach ks. proboszcz Wrycza a następnie po odśpiewaniu pieśni. W złości leży nastąpiło rozdanie darów — Porcje składały się przeciętnie z 5 funtów mąki, 3 funty grochu, 3 funty mięsa

poł funta kiszki, 1 funt ryżu, 1 funt kaszy, 1 bochenka chleba, kawałka placka, kawałka mydła 1 rykorji i suszonego owocu — Nadto ubożsi otrzymali odzież białą i wełną itp — Przyznać trzeba że mimo obecnych ciężkich czasów miłosierdzie dla ubogich nie zginęło i znalazło się dużo litościwych serc które hojnymi darami do przygotowania gwiazdki dopomogli — Wszystkim ofiarodawcom niech Bóg hojnie za litości zapłaci — Najwięcej przyczynili się państwo Langowie z Dąbrowy złożywszy 2 ctr mąki, 1 ctr grochu, 1 skopa 1 ctr węgla i furmankę dla całodziennego objazdu po kweście dla ubogich ks. prob. Wrycza złożył 3 dobre ubrania, kilka sztuk białej i czarnej, kilka bochenków chleba pierniki itp oraz furmankę po kweście dalej p. Bruski z Przytarni ofiarował 1 ctr mąki p. Jankowsky większą ilość bochenków chleba oraz wielu innych dobrodziejów — Wszystkim ofiarodawcom niech Bóg stokrotnie nagrodzi

Kilka uwag o miodzie

W niniejszym artykule rzucimy kilka uwag o miodzie rozpatrując jego własności chemiczne i fizyczne oraz zastosowanie w życiu codziennym

Jako że bowiem wielu szczególnie wśród wieśniaków naszych hoduje pszczoły i trudni się z miodobianiem pszczelarstwem a nie wie nieraz zupełnie lub bardzo mało o własnościach miodu i o tem jak wielkie korzyści on dać może

Chemicznie miód złożony jest z tzw. cukru inwertowanego (średnio 76 proc) i wody (średnio 17 proc) — Wynika z tego że miód jest przesyconym roztworem cukru

Cukier inwertowany składa się z dwóch cukrów: owocowego i gronowego które nie zachowują się jednak — Zależnie od tego czy zawartość cukru owocowego jest większa lub mniejsza cukier gronowy szybciej lub później krystalizuje — Krystalizując zostawia reszcie cukru dużo wody i ta część miodu może nieraz łatwo ulec zepsuciu

Przy zwiększeniu temperatury miód rzadnie w razie przeciwnym gęstnieje

Cechą charakterystyczną miodu jest to że bardzo łatwo jako przesycony roztwór cukru wchłania wilgoć — Dlatego dobrze jest używać go w lecie w cieniu wodnej puchliny gdyż ściągając wilgoć z tkanek wypełnionych wodą

Ciekawe jest to że miód nie marznie nawet w bardzo niskiej temperaturze a tylko gęstnieje na masę dającą się przelać z jednego naczynia do drugiego — Wykorzystują tę własność przeciw zamarzaniu przy chłodnicach samochodowych

Ciężar gatunkowy miodu jest duży i waha się od 1,42 do 1,44 — Im więcej wody jest w miodzie tem cięższy jego gatunkowy będzie niższy

Przy zlewaniu różnych rodzajów miodu razem uważać należy by te dobrze były wymieszane gdyż przy zlewaniu bez wymieszania miód więcej rozrzedzony wypływa na wierzch i ulegając fermentacji szybko się psuje — W ten sposób nawet wszystkie miody nieraz się zniszczą

Miód niszczy bakterie i dlatego ma wielkie zastosowanie w odżywianiu i lecznictwie

Jako środek odżywczy dzięki temu głównie ma duże znaczenie że w przeciwieństwie do cukru trzcinowego cukier zawarty w miodzie jest pochlónięty wprost przez organizm bez przemiany Dlatego to szczególnie lepiej jest podawać pokarmy osłodzone miodem niż cukrem trzcinowym — Warunek jest ten tylko przy tem że miód podawany czy jako pokarm czy lekarstwo musi być bardzo czysty a więc otrzymany przy pomocy specjalnej dziś prawie wszędzie używanej miodarki a nie wygniatany z plastrów lub sztuczny miód t zwany szwajcarski — Jako środek leczniczy ma ogromne zastosowanie dzięki swemu słodkiemu smakowi i zdolności konsenwowania różnych środków z nim zmieszanych — A więc dużo lekarstw z powodu przykrego smaku bywa zmieszanych z miodem i tak podawanych

Sam miód leczy zaziębienia — usuwa silny kaszel czyści krew — szczególnie pomocnym bywa przy czyrakach pobudza trawienie u osób które prowadzą tryb życia siedzący

Nie należy go jednak używać w zbyt wielkiej ilości lecz w miarę począwszy od jednej lub dwóch łyżeczek od kawy trzy razy dziennie po jedzeniu Zastosowanie ma też miód w cukiernictwie przy wyrobie różnych tortów itd oraz przy wyrobie wina różnych likierów piwa oraz octu

Falszywy miód można łatwo odróżnić od prawdziwego — Oto ciekawy sposób na wykrycie skorbi w miodzie. Gotuje się miód pięć minut w wodzie wrzącej potem studzi się go i wlewa nieco go do dyny badając czy roztwór jodu stanie się fioletowy; jeżeli wyniku tego niema można twierdzić że miód nie jest sfalszowany skrobją — Miód czy sty rozpuszczony w jednej objętości wody i w pięciu objętościach absolutnego alkoholu da roztwór słabo zabarwiony koloru opalu w przeciwnym razie da płyn nieprzeźroczysty i dużo osadu

Wielki tabor autobusowy w Polsce

Dla zobrazowania stanu współzawodnictwa autobusów z kolejami Ministerstwo Komunikacji dokonało rejestracji wszystkich autobusów w Polsce — Tabor autobusowy w Polsce przedstawia się następująco:

Autobusów małych mogących pomieścić poniżej 15 osób jest 747, czyli 21 procent ogólnej liczby autobusów

Autobusy średnie na 15 do 20 osób stanowią 66 procent — Jest ich najwięcej — Liczba ich wynosi 2313 sztuk

Autobusów większych na 21 do 30 pasażerów posiadamy 353 sztuki czyli 10 procent

Autobusy — olbrzymie mogące pomieścić powyżej 30 osób stanowią bardzo mały odsetek bo zaledwie 1,2 — Autobusów tych jest w całej Polsce 47 sztuk — Z zestawienia tego wynika że za przeciętne uważać należy autobusy 16 osobowe których mamy najwięcej

Zmiana nazwisk hańbiących

Minister spraw wewnętrznych ogłosił rozporządzenie o zmianie nazwisk hańbiących ośmieszających lub nieeliczących z godnością człowieka — W myśl tego rozporządzenia za nazwiska hańbiące ośmieszające lub nieeliczące z godnością człowieka należy uważać nazwiska; urobione od słów używanych w potocznym języku na wyrażenie o kimś ujemnego mniemania o jego moralnej wartości nazwiska o brzmieniu powodującym ośmieszenie noszącego je — Wreszcie nazwiska pochodzące od nazw takich zwierząt roślin lub przedmiotów które ze względu na pewne charakterystyczne właściwości tych zwierząt i roślin lub przeznaczenie użytkowe tych przedmiotów na razią osoby noszące je na żartobliwe uwagi o czeniu w następstwie czego wymienione nazwiska dla osób używających ich są szczególnie przykre

Podanie o zezwolenie na zmianę nazwiska podlega opłacie w wysokości 3 złotych oraz po 50 gr od każdego załącznika — Akt zezwolenia na zmianę nazwiska podlega opłacie w wysokości 200 zł jednakże władza udzielająca zezwolenia na zmianę nazwiska może zwolnić petenta od tej opłaty całkowicie lub częściowo ze względu na stan majątkowy lub ze względów natury politycznej

W dalszym ciągu rozporządzenie ustala sposób postępowania przy zgłaszaniu i rozpatrywaniu sprzeciwów osób zainteresowanych przeciwko przyznaniu petentom prawa do nazwiska które same noszą — W dalszym ciągu rozporządzenie ustala pojęcie nazwisk historycznych i popularnych znanych i zasłużonych w historii literaturze nauce, sztuce na polu zasług wojskowych politycznych itp — Powyższe rozporządzenie prawomocne z dniem ogłoszenia obowiązuje na całym obszarze Rzplitej Polskiej do dn 23 stycznia 1940:

Złote myśli

Do trzeźwości narodu wiedzie tylko trud zbrojowy i trwały — Trzeźwość jest elementarnym postulatem zdrowia i tężyzny Narodu a zarazem im pertywem etyki katolickiej

August Kardynał Hlond

RUCH W TOWARZYSTWACH

Roczne Walne Zebranie Stowarzyszenia Rodziny Policyjnej zwołują się na dzień 4 stycznia 1931 roku o godzinie 16 w lokalu zebrania Zarząd

Klub Mandolinistów Lira przy KPW — W poniedziałek dnia 5 bm o godzinie 8 wieczorem odbędzie się ćwiczenia mandolinistów w byłym konsumie kolejowym — Z powodu ważnych ćwiczeń uprasza się o przybycie wszystkich członków II oddziału Dyrygent

Zebranie Tow. Ziemiańek na powiat chojnicki odbędzie się dziś dnia 2 stycznia w starostwie o godzinie 16 Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy skomercowanie haftów kaszubskich i wykład p. Gulgowskiej z Wdzydz — Prosi się o przybycie wszystkie panie które zajmują się haftem kaszubskim

Zebranie Tow. Polek odbędzie się także w piątek 2 stycznia w starostwie tak jak zawsze o godz 17 Wykład p. Gulgowskiej o haftach kaszubskich — Członkinie i gości zaprasza Zarząd

Walne zebranie Towarzystwa Męczyn Katoików parafii chojnickiej odbędzie się w poniedziałek dnia 5 stycznia 1931 roku o godzinie 8 wieczorem w salce Konsumu Urzędniczego

Porządek zebrania. 1) Sprawozdanie z działalności Tow. w ubiegłym roku 2) Sprawozdanie kasowe, 3) Wybór nowego zarządu, 4) Sprawa o poświęceniu sztandaru, 5) Wolne głosy

O liczny udział członków prosi Zarząd

Roczne Walne Zebranie Towarzystwa Powstańców i Wojaków w Chojnicach odbędzie się w środę dnia 7 stycznia 1931 roku o godzinie 8 wieczorem w salce pana Seydy — O ile na to zebranie nie jawi się przepisana statutem ilość członków, wten czas odbędzie się po 15 minutach drugie walne zebranie które będzie uprawomocnione do powzięcia prawomocnych uchwał bez względu na ilość obecnych członków — Na porządku dziennym wybór nowego zarządu

O godzinie 7 wieczorem tego samego dnia odbędzie się zebranie plenarne dla załatwienia bieżących spraw — Na te zebrania powinni druhowie jak najliczniej stanąć Wolność! Zarząd

Dnia 30 grudnia br. o godzinie 12-tej w nocy, rozstał się z tym światem. opatrzony Sakramentami św, mój najukochańszy mąż, nasz najtroskliwszy ojciec, nasz drogi syn, brat, szwagier i wujek

ś. p.

Feliks Domachowski

w 41 roku życia.

O czym donosi w ciężkim żalu pogrążona

żona z dziećmi.

Chojnice, dnia 1. stycznia 1931 r.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 3. bm. o godz. 9,30.

W dniu 30 grudnia 30 r. zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach

rewident wagonów I. kl.

ś. p.

Feliks Domachowski

W Zmarłym tracimy gorliwego współpracownika i wielce Szanowanego Kolegę, zasługi którego pozostaną nam w wiecznej pamięci.

Niech spoczywa w Bogu!

**Sekcja rew. wagonów i pracownicy
Administracji Parowozowni Chojnice**

Walne zebranie

Kasy Stefczyka

Spółdzielni z nieogr. odp. w Pawłowie odbędzie się dnia 1. lutego 1931 r. w lokalu kasy w Pawłowie o godz. 14-tej.

Porządek dzienny:

- 1) Uchwalenie dalszych dopłat do udziałów, celem pokrycia strat.
- 2) Na wypadek nieuchwalenia dalszych dopłat likwidacja kasy.
- 3) Sprawozdanie Zarządu.
- 4) Zatwierdzenie bilansu za rok 1929.
- 5) Wolne wnioski.

Ze względu na ważność obrad, pożądaną jest obecność wszystkich członków.

Zarząd (—) Guziński (—) Nartowski.

Obrazy narodowe

Cud nad Wisłą
Zaślubiny Polski z Morzem
Rejtan na Sejmie Warszawskim
Nie rzucim ziemi
Hołd Pruski
Bitwa pod Grunwaldem
Konstytucja 3-go Maja

oraz obrazy religijne
i krajobrazy

w wielkim wyborze poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

Moja kancelarja mieści się przy placu Jagiellońskim 3. (w biurze p. adw. Słapy)

Dr. Klich,
adwokat.

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 3. I. 1931 r. o godz. 10 tej sprzedam w Chojnicach na sali p. Jażdżewskiego przy Pl. św. Jerzego najwięcej dającemu za gotówkę: obrusy, materiały na płaszcze, kaptanki, materiały na suknie, 1 maszynę do pisania, fajki do palenia tytoniu. Ponadto o godzinie 11-tej przy ul. Grańskiej 6. 1 aparat do odkurzania O godz. 11.30 przy ul. Warszawskiej 5 1 szafę do ksi 2ek, 1 biurko, 1 leżankę, 1 stół. O godz. 12-tej w Nowej - Ameryce przed oberżą: 1 warchlaka. O godz. 13-tej przy ulicy Dworcowej 58. a 300 ctr. żyta niewymłóconego. 1 regał z książkami. (Encyklopedia Meyera).

W. Kowalski 2815
Kom. sąd. Chojnice

Licytacja przymusowa

W sobotę, dnia 3. b. m. o godz. 10 sprzedam w Chojnicach w lokalu licyt. ul. Człuchowska 29, najwięcej dającemu za gotówkę: 20 par śniegowców damsk., 4 p. frzewików męskich roboczych.

Winkowski
Kom. sąd. Chojnice 1941

Przetarg przymusowy

Dnia 3 stycznia rb. o godz. 12-tej sprzedam w lokalu p. Jażdżewskiego Pl. Jerzego najwięcej dającemu za gotówkę: 1 szafę składową, 17 koszuł wierzchnich, 2 lustra, 1 fortepian, 1 radio, 2 leżanki z przykryciem, 1 garnitur koszykowy, jeden stolik, 2 stryki do kwiatów, 1 szafę do ubrań, 1 obraz olejny, 1 półszorek, 1000 koszy do jagód i 3 żrebaki 3 letnie.

Drabiński,
egz. Powiat Kasy Chorych

Kto potrzebuje służące, służących, stróżów, bufetowych, szoferów i robotników lub t. p. d.

Józef Bruski, Chojnice
Plac Piastowski nr. 23

Nowe eleganckie

narty

na sprzedaż
Gdzie w-każe ekspedycja „Dziennika Pomorskiego“.

Stancja

dla 1 wzgl. 2 gimnazj stów wolna. Opieka rodzicielska zapewni ona.

Adres wskaże
administracja.

Szczęśliwego
Wesołego
Nowego Roku

Szanownej mej Klienteli przyjmuję z ciekawym i znajomym z ciekawym

Leon Otta
rzeźnik.

Dosiego
Roku

Wszystkim klientom i znajomym życzą

Klemens Kontek z żoną,
Salon fryzjerski

Nadeszła

cebula

Dom wysyłkowy
Merkur,
Chojnice

Olivesoap!!

Pierwszorządne,
perfumowane
mydło toaletowe
krajow. wyrobu.

1 kaw. zł 0,50, 3 kaw. zł 1,40

Bracia Hubert
Drogerja — Perfumerja
Gdańska 18

Tonilo na sprzedaż:
Kanapy, leżanki, lustra, łóżka, stoły, półszorek i t. p.

Marta Dolna,
Pl. Jerzego 1

Dobrze umeblowany

pokój

od zaraz lub później do wynajęcia. Gdzie, ws aże ekspedycja Dzien. Pom.

Pokój umebl.

od zaraz do wynajęcia.
Nowe Miasto Nr. 12. I ptr.
W. Zimny.

Poszukuję
ładnie umeblowanego
pokoju

w centrum miasta od 15. stycznia 1931 r. z całym utrzymaniem lub bez utrzymania. Zgłoszenia do redakcji pod 15.

TOWARZYSTWO LUDOWE

pod opieką św. Antoniego

urządza w niedzielę, 4. stycznia br.

swoją tegoroczną

zabawę zimową

w Hotelu Centralnym

na którą Szanowne Obywatelstwo miasta i okolicy uprzejmie zaprasza

Zarząd.

PROGRAM:

1. Koncert orkiestry kolejowej.
 2. Przedstawienie amatorskie „Walek Kosynier“ (dramat w 5 aktach)
 3. Zabawa taeczna.
- Początek o godz. 20-tej. Sala dobrze ogrzana.
Przedstawienie dla dzieci odbędzie się w niedzielę, dn. 4. stycznia br. o godz. 15.30

KINO NOWOŚCI

W piątek 2 bm. o godzinie 8.15

Wielki morski film!

Wyspa Łez

(S. O. S.)

Wstrząsający dramat egzoty zny pełen emocji i napięcia. W rolach głównych:

Lya dePutti, Paweł Wegener i Lidja Salmonowa.

Egzotyizm i napięcia dramatyczne! Połączenie tych dwóch czynników stanowi o wartości filmu morskiego.

Ceny zwykłe! Sala dobrze ogrzana!

O1 soboty:

Dzwonnik z Notre Dame.

Skarbonka powinna znajdować się w każdym domu. gdyż jest ona ważnym i bardzo pomocnym czynnikiem dla rodziców przy wychowaniu swych dzieci. Darowanie dziecku dla jego skarbonki parę groszy sprawia mu radość i przyjemność, a zachęcone jeszcze przykładem oszczędności rodziców, pobudza je już w samej młodości do zmysłu oszczędnościowego. Skarbonki domowe wypożyczają bezpłatnie

Miejska
Komunalna Kasa Oszczędności
w Chojnicach.

Kalendarze Marjańskie

na rok 1931 poleca

Księgarnia Dziennika Pomorskiego.

W celu opróżnienia mych olbrzymich zapasów, udziela od 31. XII. 30 r. do 17. I. 31 na wszelkie

zimowe trykotaże **15% rabatu,** oraz na towary wleżnione **10% rabatu.**

Proszę zwrócić również uwagę, na zapasy starszych towarów, na które zniżyłem cenę do 50%.

Każdy znajdzie dla siebie coś stosownego!

Korzystajcie z niebywałej okazji!

Ludwig Rasch

Chojnice